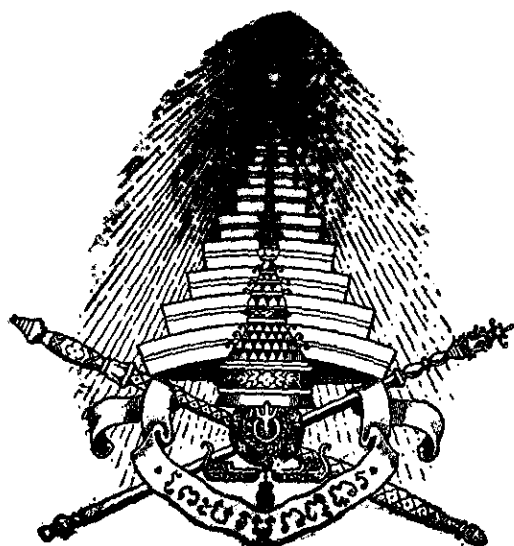

๕

พระราชกฤษฎีกาให้ ใช้คำนำนามสตรี

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมหากษัตริย์ไทย เจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า คำนำนามสตรีซึ่งใช้เรียกกันอยู่ใน บัดนี้ยังไม่มีหลักฐานเป็นแน่นอน จึงใช้สืบกันไปไม่เป็น ระเบียบทรงพระราชดำริห์ เพื่อจะให้คำนำนามสตรีมีระเบียบเป็น หลักฐาน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราช กฤษฎีกาไว้ดังต่อไปนี้

LIRT

ข้อ ๑ สัตริ์ทั่วไปทุกชั้นบรรดาศักดิ์ เว้นแต่ (๑) ผู้ที่เน
อยู่ในราชตระกูล (๒) ผู้ที่ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์แลราช
ทินนาม แล (๓) ผู้ที่จะได้ยกขึ้นกล่าวโดยเฉพาะในข้อต่อไป

(ก) ถ้าเป็นผู้ที่ยังไม่มีสามี ให้ใช้คำว่า “นางสาว” เป็น
คำนำนามเดิมแลนามสกุลของตน

ตัวอย่าง — เช่น “นางสาวอบ เอกะวัต” เป็นต้น

(ข) ถ้าเป็นผู้ที่มีสามีแล้ว แต่สามีเป็นผู้ที่ยังไม่มีบรรดาศักดิ์
ให้ใช้คำว่า “นาง” เป็นคำนำนามแล้วเอานามสกุลของสามีเข้า
ประกอบ

ตัวอย่าง — เช่น “นางม้วน เอกะวัต” เป็นต้น

ถ้าสำหรับใช้เรียกๆเขียนโดยปรกติ (ไม่ใช่ในราชการ) จะ
ใช้แต่คำว่า “นาง” นำนามสกุลเท่านั้นก็ได้

ตัวอย่าง — เช่น “นางเอกะวัต” เป็นต้น

(ค) ถ้าสามีเป็นผู้มีบรรดาศักดิ์ชั้นต่ำกว่าพระยาลงมา ให้ใช้
คำว่า “นาง” เป็นคำนำนาม ประกอบกับราชทินนามของสามี

ตัวอย่าง — เช่นคำว่าสามี เป็นหลวงเอกะวัตวิสิฐ เรียกภรรยา
ว่า “นางเอกะวัตวิสิฐ” เป็นต้น

LIRT

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๔ หน้า ๓๒๗

ข้อ ๒ สัตว์ที่สามมีบรรดาศักดิ์ชั้นพระยา แม่ผู้นั้นจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าฝ่ายใน อนุมัติได้รับพระราชทานกิติ ให้อำนาจว่า "คุณหญิง" เป็นคำนำนามประกอบกับราชทินนามของสามี

ตัวอย่าง — เช่น "คุณหญิงเอกะวณิช" เป็นต้น

ข้อ ๓ สัตว์ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าฝ่ายใน แม่มีสามีที่มีบรรดาศักดิ์ต่ำกว่าชั้นพระยา ก็ให้อำนาจคำว่า "คุณหญิง" เป็นคำนำนามได้ด้วย แต่ให้ใช้ราชทินนามของสามีเข้าประกอบตัวในข้อ ๒

ข้อ ๔ สัตว์ที่มีสามีมีบรรดาศักดิ์ชั้นเจ้าพระยา แต่เป็นผู้ได้รับพระราชทานเครื่องยศด้วยแล้ว ให้อำนาจว่า "ท่านผู้หญิง" เป็นคำนำประกอบด้วยราชทินนามของสามี

ตัวอย่าง — เช่น "ท่านผู้หญิงมุขมนตรี" เป็นต้น

ถ้ายังมีได้รับพระราชทานเครื่องยศอย่างท่านผู้หญิง ให้อำนาจนำเหมือนภรรยาชั้นพระยาดังในข้อ ๒ นั้น

ข้อ ๕ สัตว์ที่จะให้อำนาจว่า "คุณหญิง" เป็นคำนำนามได้นั้น เฉพาะแต่ผู้ที่เป็นเอกภรรยาจำพวกเดียว นอกนั้นให้ให้อำนาจว่า "นาง" เป็นคำนำ

ข้อ ๖ สัตว์ผู้ที่อยู่ในพระราชวงศ์ (คือหม่อมราชวงศ์แลหม่อมหลวง) แม่เมื่อมีสามีแล้ว ก็ยังให้คงใช้บรรดาศักดิ์นำนามของตนได้ต่อไป แต่

(ก) ถ้าสามีเป็นผู้ที่ยังไม่มีบรรดาศักดิ์ ก็ให้ใช้นามสกุลของสามีเข้าประกอบกับนามของตน

ตัวอย่าง — เช่นหม่อมหลวงวไลย ภรรยา นายแดง เอกะวัต ใช้นามว่า “ หม่อมหลวงวไลย เอกะวัต ” ดังนี้ เป็นต้น

(ข) ถ้าสามีเป็นผู้มีบรรดาศักดิ์ ก็ให้ใช้ราชทินนามของสามีประกอบกับนามของตน

ตัวอย่าง — เช่นหม่อมราชวงศ์วิลาศ ภรรยา หลวงเอกะวัตวิสิฐ ใช้นามว่า “ หม่อมราชวงศ์วิลาศ เวคะวัตวิสิฐ ” ดังนี้ เป็นต้น

อนึ่งถ้าแม้ว่าสามีจะเป็นผู้ไม่มีบรรดาศักดิ์สูงเท่าใด ๆ ก็ดี ให้สตรีผู้เป็นเชษฐภคินีหรือภคินยาคองใช้บรรดาศักดิ์เดิมของตน เว้นแต่ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องยศตั้งเป็นท่านผู้หญิงแล้ว จึงให้ใช้บรรดาศักดิ์ท่านผู้หญิงแทน

ข้อ ๑ สตรีที่มีกำนามว่า “ ท่านผู้หญิง ” “ คุณหญิง ” แล “ นาง ” ตามที่กล่าวมาในข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ แลข้อ ๔ นั้น ให้พึงเข้าใจว่าเฉพาะสำหรับผู้อื่นกล่าวถึง ถ้าเขียนนามของตนเองไซ้ ไม่ต้องมีกำนามด้วย

ตัวอย่าง — เช่น “ แยม มุขมนตรี ” “ นวล เอกะวัตวิสิฐ ” เป็นต้น

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๔ หน้า ๓๓๐

ข้อ ๘ ท่านผู้หญิง คุณหญิง แลภรรยาข้าราชการที่ถึงแก่
อสัญกรรม ถึงแก่อนิจกรรม แลถึงแก่กรรมแล้ว ผู้จะกล่าวถึง
ก็ให้คงใช้คำว่า “ท่านผู้หญิง” “คุณหญิง” แล “นาง” เป็นคำนำ
อยู่ตามเดิม แต่ต้องออกนามตัวด้วย

ตัวอย่าง — เช่น “ท่านผู้หญิงยิ้ม มุขมนตรี” “คุณหญิงเนียน
เอกะวัตวิสิฐ” แล “นางแนบ เอกะวัตวิสิฐ” เป็นต้น

แต่ถ้าจะลงนามของตนเอง ก็ให้ปฏิบัติตามข้อ ๗

ข้อ ๙ หม่อมหม่อมเจ้านาย (ก) ถ้าเป็นผู้ที่มีได้เนื่องใน
พระราชวงศ์ ให้ใช้คำว่า “หม่อม” นำนามของตนประกอบ
ด้วยนามสกุลของสามี (ข) ถ้าเป็นผู้ที่เนื่องในพระราชวงศ์
(คือหม่อมราชวงศ์แลหม่อมหลวง) ให้คงใช้บรรดาศักดิ์นำ
ตามเดิม

ข้อ ๑๐ ให้เสนาบดีกระทรวงวัง เป็นเจ้าที่รักษาพระราช
กฤษฎีกานี้

ประกาศมาณวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็น
วันที่ ๒๔๓๖ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

LIRT